

Vánoce 2013 a Nový rok 2014

v kostele sv. Tomáše v Brně

Příležitost ke svátosti smíření bude v našem kostele od úterý 17. 12. do pátku 20. 12. a v pondělí 23. 12. vždy od 14 do 18 hodin. Kromě toho se pravidelně zpovídá také během bohoslužeb. Kněží se budou snažit být maximálně k dispozici, prosíme ale farníky, aby pokud možno neodkládali svátost smíření až na poslední dny před svátky.

Je možné využít zpovědní službu též v dalších brněnských kostelích, především řeholních. Například:

Minorité: od úterý 17. 12. do pátku 20. 12. a v pondělí 23. 12. vždy od 9 do 12 a od 14 do 18 hodin

Kapucíni: od 19. do 21. 12. a také 23. 12. se zpovídá od 15 do 18 hodin, v neděli 22. 12. 8–11 a 16–18 hodin

Stálá zpovědní služba v kostele sv. Maří Magdalény funguje každý den od 9 do 16.30 (normálně jeden, v předvánočním týdnu podle možností i více kněží).

POŘAD BOHOSLUŽEB

24. 12. 2013 – Štědrý den

- v 7 hodin poslední rorátní mše svatá
- v 16 hodin odpoledne vánoční mše pro děti se zpěvem dětské scholy
- ve 24 hodin tradiční půlnoční mše svatá se zpěvem chrámového sboru Jolly Singers (Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční)

25. 12. 2013 – Slavnost Narození Páně (Hod Boží vánoční)

- bohoslužby jako v neděli, tedy v 7.45 latinská se zpěvem chorální scholy, v 9.00 se zpěvem chrámového sboru Jolly Singers (Jan Jakub Ryba: Česká mše vánoční)
- od 14 do 18 hodin bude kostel otevřen pro návštěvu u jesliček

26. 12. 2013 – svátek sv. Štěpána

- bohoslužby jako v neděli
- od 14 do 18 hodin bude kostel otevřen pro návštěvu u jesliček

29. 12. 2013 – neděle, svátek Svaté Rodiny

- bohoslužby v obvyklém nedělním rozvrhu, při mši svaté v 9 a v 11 hodin tradiční požehnání manželům a rodinám

31. 12. 2013 – sv. Silvestra (poslední den občanského roku)

- ranní mše svatá v 7 hodin
- v 16 hodin na poděkování za uplynulý rok

1. 1. 2014 - slavnost Matky Boží Panny Marie (občanský Nový rok)

- bohoslužby jako v neděli

5. 1. 2014 – neděle - slavnost Zjevení Páně (svatých Tří králů)

- mše svaté v obvyklém nedělním rozvrhu, při mši svaté v 9 a v 11 hodin žehnání vody, kadidla a křídly (pozn.: tuto slavnost je možno slavit buď 6. ledna, nebo v neděli mezi 2. a 8. lednem)

4

Tomášek

ZPRAVODAJ FARNOSTI
PŘI KOSTELE sv. TOMÁŠE V BRNĚ

Motto:

*Světlo
chodí tiše
a přece probouzí
spící.*

Markéta Procházková

Úvodní slovo

Světlo je jedním ze základních vánočních (ale i adventních) témat. Adventní dny jsou zpravidla ty nejtemnější v roce, nejen kvůli krátkosti dne, ale často i kvůli počasí. Světlo nás tedy víc než kdy jindy oslovuje už samotnou svou existencí. K tomu je tu ještě výzdoba: vánoční hvězda, spousty vánočních světýlek - jsou všude, nejdříve v obchodech,

pak ale i na ulicích, a především v domácnostech, které se nám již začínají adventně a vánočně zdobit.

Také liturgie mluví o světle. Prorok Izaiáš se obrací k nespokojeným lidem bez naděje a zvěstuje příchod Božího světla: otevrou se oči slepých, aby viděly svět, který je spravedlivější, prostý násilí, ve kterém slabí a pokorní mohou žít v radosti a pokoji (srv. Iz 29, Iz 60).

Také my jsme pozváni přijmout o Vánocích Pánovo světlo, nechat se

vnitřně osvitit, a znovu získat oči víry. K tomu je kromě jiného nutné přiznat si vlastní temnoty a o světlo prosit. A pak uznat všechno světlo, kterým nás Pán už tolikrát v životě obdaroval, protože nevděčnost vůči Pánu je jedna z našich nejobvyklejších chyb. Svatý Pavel (1 Tes 5,5) říká, že jsme děti světla, nepatříme noci ani temnotě. Jsme totiž osvětleni Božím Slovem a darem Ducha, kterého Pán dává bez omezení (Jan 3,34).

Ze srdce přejí všem farníkům, zvláště pak čtenářům Tomáška, ono vánoční obdarování Pánovým světlem.

Váš farář Jan Mráz

Slovo otce biskupa k Vánocům

Milé sestry, milí bratři, v narozeném Ježíši Kristu se zvláštním způsobem setkává čas s věčností, lidské s božským.

V něm se hodnota i těch sebenepatrnějších věcí vykonaných z lásky dotýká této tajemné hranice.

Přeji Vám radostné Vánoce prožité s narozeným Ježíšem i požehnanou cestu příštím rokem.

Ze srdce žehná

Vojtěch Cikrle, biskup brněnský

Informace

Aktuální dění ve farnosti

• **Betlémské světlo** si bude možné v našem kostele převzít od pondělí 16. 12. 2013 až do Štědrého dne včetně, vždy před nebo po skončení kterékoliv bohoslužby. Bude k dispozici na svícnu v levé boční lodi.

• **Výroba vánočních ozdob** na strom dětí bude probíhat ve středu 18. 12. od 16 hodin odpoledne v kapli kostela. Zveme všechny děti i rodiče, aby se přidali. Náročnost výroby umožňuje účast dětí již od 3 let.

V 17:30 začíná dětská mše svatá, po skončení budou děti zdobit své vánoční stromky.

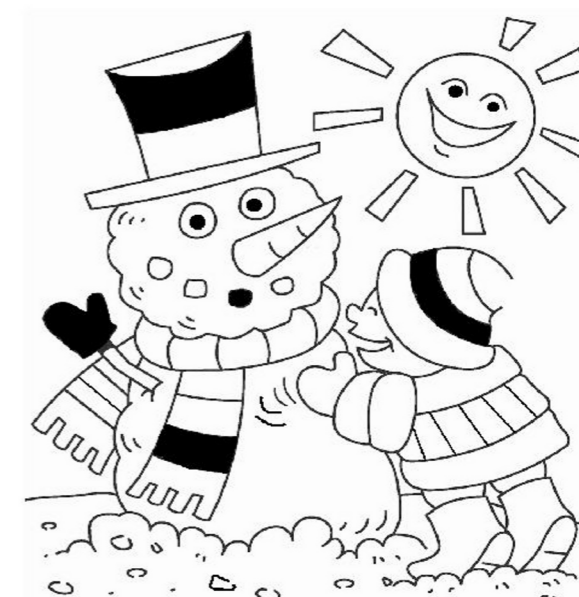
• **Vánoční mše svatá pro děti** se uskuteční jako každoročně na Štědrý den odpoledne v 16 hodin. Na začátku této bohoslužby bývá tradiční průvod s Jezulátkem do betléma. I v letošním roce prosíme všechny děti, aby si k této příležitosti přinesly do kostela zvonečky nebo jiná „cinkátka“.

• Prosíme ochotné farníky, kteří by pomohli s **organizací půlnoční mše svaté**. (Vítání příchozích při vstupu do kostela, po skončení mše sv. pomoc při rozlévání svařáku.) Kontakt mobil: 732 718 528 (Honza Kepřt)

BYSTRÉ HLAVY

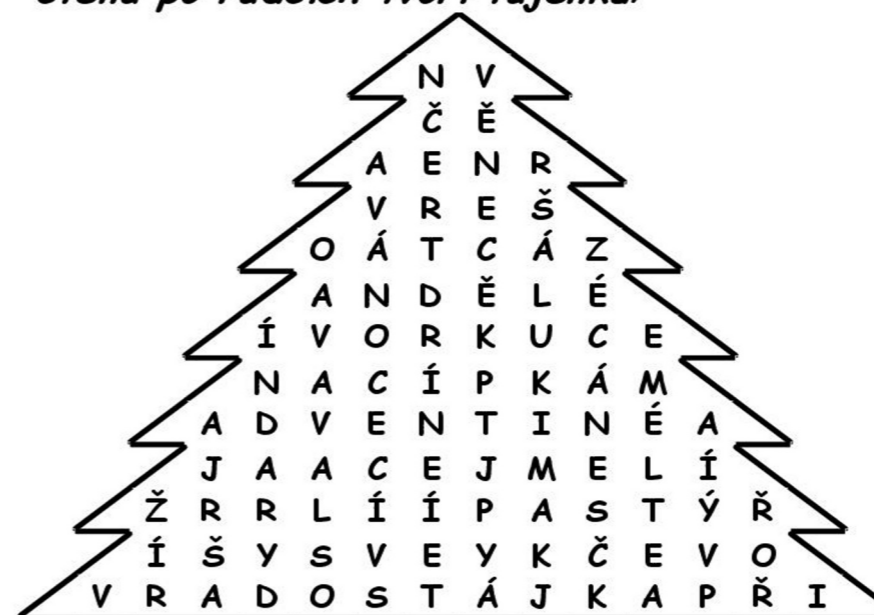
PRO NEJMENŠÍ

SNĚHULÁK. Najdi mezi obrázky 16 rozdílů.

PRO STARŠÍ

OSMISMĚRKA. Hledej skrytá slova, zbylá písmena čtená po řádcích tvoří tajenku.

ADVENT	OSLAVA
ANDĚLÉ	OVEČKY
BETLÉM	PASTÝŘ
CUKROVÍ	RADOST
ČERT	STÁJ
DARY	SVÍCE
JMELÍ	VÁNOCE
KAPŘI	VĚNEC
MIKULÁŠ	VÍRA

Klára Špunt Zelinková

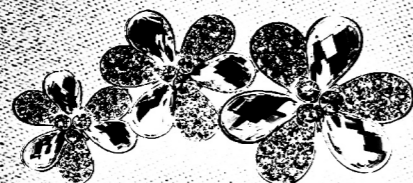
20. PLES FARNOSTI SV. TOMÁŠE V BRNĚ

SOBOTA 18. LEDNA 2014

V 19:00

SÁL DOMINIK

DOMINIKÁNSKÁ 19, BRNO

PŘEDPRODEJ LÍSTKŮ BUDE PROBÍHAT
OD **NEDĚLE 5. LEDNA**
V SAKRISTII KOSTELA SV. TOMÁŠE.

CENA LÍSTKU S MÍSTENKOU JE 220 Kč
(NEVYDĚLEČNĚ ČINNÍ **180 Kč**).

S LÍSTKEM BUDE MOŽNÉ ZAKOUPIT
I **STRAVENKU** NA VEČEŘI.

KONTAKT:

KATEŘINA MIKEŠKOVÁ
KACI.MIKESKOVA@SEZNAM.CZ
775 307 315

• Dále prosíme ochotné farníky, kteří by mohli **pomoci při hlídání kostela** během doby, kdy je otevřen k prohlídce betléma, tedy ve středu 25. 12. a čtvrtek 26. 12. od 14 do 18 hodin, aby se ohlásili u pana kostelníka v zákristii.

• Farníky (děti i dospělí), kteří by se mohli a chtěli zapojit do koledování během **Tříkrálové sbírky** prosíme, aby se ohlásili v zákristii nebo na faře. Společné koledování se uskuteční v pátek 10. 1. Sraz ve 14.45 v kostele, půjdeme vybírat do ulic v centru Brna, sbírku ukončíme v 17.30.

• **Finanční dary** na provoz a opravy kostela, u nichž budou dárci žádat o příslušné doklady k uplatnění daňových úlev, je nutno odeslat bankovním příkazem či předat v hotovosti do konce kalendářního roku. Pokud dar odešlete prostřednictvím internetového bankovního účtu 2200030422/6800, obdržíte tyto doklady automaticky, jinak je nutno se o ně přihlásit na faře či v zákristii.

Z farní charity

Vážený a milí farníci
a všichni, kdo s námi sdílíte mše svaté
v našem kostele svatého Tomáše!

Jsme v polovině měsíce prosince a to je nejvyšší čas informovat vás o činnosti farní charity a dění v našem kostele na přelomu roků 2013 a 2014. Vezměme to chronologicky.

Přispívali jste do naší charitní pokladničky vzadu v kostele. Z vašich příspěvků jsme předali na Denní centrum pro bezdomovce 4 000 Kč.

• V týdnu od 17. 11. do 24. 11. byla charitní pokladnička vyhrazena pro příspěvky na pomoc Filipínám postiženým ničivým tajfunem. Celkem jste přispěli na uvedený úmysl částkou 50 500 Kč. Peníze jsme předali na Oblastní charitě Brno. Vám všem jménem postižených upřímně děkujeme.

• Už víc jak 20 let připravuje farní charita vánoční balíčky pro staré a osamělé lidi. Opět se obracíme na vás, abyste nám pomohli a přispěli. Tak jako každoročně budeme vděční za cukroví, ovoce, eventuálně ořechy (těch asi letos nebyl dostatek). Vaše příspěvky můžete odevzdat v zákristii kdykoli před a po mši svaté, nejpozději však do neděle 22. 12. do 12.00. V neděli 22. 12. odpoledne budeme balíčky skládat a v pondělí 23. 12. dopoledne roznášet či rozvážet. Spoléháme na vaši štědrost a moc, moc děkujeme.

• Charita Česká republika i letos organizuje Tříkrálovou sbírku, která proběhne od 1. 1. do 14. 1. 2014.

V tomto období bude naše charitní pokladnička vyhrazena pro příspěvky na Tříkrálovou sbírku. V sobotu 3. 1. 2014 bude otec biskup Vojtěch Cikrle ve 14.00 sloužit na Petrově mši svatou, na které požehná koledníkům.

Rádi uvítáme ochotné vedoucí skupinek koledníků starší 18 let, kteří by si vzali některý den na starost koledování. Mohou přibrat třeba vlastní děti a zažít něco nového. V loňském roce jsme několik skupinek vytvořili a rodiny, které se takto zapojily, se s vámi jistě rády podělí o zkušenosti. Velké díky všem ochotným. Tříkrálový koncert pro koledníky se uskuteční v neděli 5. 1. 2014 v 18.00 v Městském divadle a bude vysílán na ČT1.

Ať nejen o Vánocích nalezneme narozené Dítě příbytek ve vašich srdcích a nový rok 2014 je pro vás tak rokem radostného setkávání s Pánem, to vám přeji a vyprošuji

Dobrovolníci farní charity

Rok víry ve Svaté zemi

A slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.

Jan 1,14

S mojí ženou Hankou jsme měli možnost prožívat evangelium přímo v místech Ježíšova narození

a působení a to během listopadové Národní pouti. Dnes v adventním a vánočním čase se s vámi podělíme alespoň o část zážitků, souvisejících s narozením našeho Pána. O tom co předcházelo (z hlediska Národní pouti) a následovalo, se dozvíte postupně v dalších vydáních Tomáška.

Plni zážitků jsme se ze severního konce Izraele vrátili večer do Betléma. Ráno nás autobus zavezl do Ein Karem, rodiště svatého Jana Křtitele. V kostele Navštívení jsme vnímali pouť Panny Marie za svojí příbuznou Alžbětou a jejím manželem Zachariášem. Zde se nacházejí stovky destiček v různých jazycích s jejím vyznáním Magnificat. Ve vedlejším kostele Narození Jana Křtitele jsme mohli na zdech shlédnout tabulky se Zachariášovým chvalozpěvem opět ve všech možných jazycích. Při modlitbách, upozorňujících na místa původu modliteb breviáře, jsem cítil sepětí s prvními doteky očekávaného Kristova narození. Po návratu jsme se ocitli opětovně v Betlémě, měste nacházejícím se dnes na území Palestinské samosprávy s převážně muslimským obyvatelstvem, které nám poskytlo ubytování v moderním hotelu Ararat. Hrstka místních křesťanů odolávající společenským tlakům je podporována Papežským misijním dílem, tedy křesťany z celého

---

POVÍDKA

Radka tráví Vánoce tak jako každý rok u babičky v chaloupce u lesa, která sice není z perníku, ale jako by byla. Je tam veliká pec i lopata na pečení chleba. Jen babička se trochu z pohádky vymyká. Je to ta nejhodnější babička na světě, i když se jí taky občas zdá, že je Radka moc hubená. Snad proto na ni vždycky čekají ty výborné tvarohové a makové buchty.

Letos jde dvanáctiletá Radka poprvé s rodiči na půlnoční. Co na tom, že do vesničky jsou to tři kilometry. Je krásná noc plná hvězd, všude sníh a teplota hluboce pod nulou. Když se Radka zaposlouchá do slov pana faráře o veliké radostné zvěsti a na konci s ostatními zpívá „... nám, nám narodil se,“ cítí, že tohle je mnohem víc, než nový tablet, co byl pod stromečkem.

Cestou domů všichni mlčí, ale je to ještě krásnější, než když si po cestě na mši povídali a smáli se všemu možnému i nemožnému. Rodiče nasadili tempo odpovídající jejich starým kostem a hned vklouznou za babičkou do chaloupky. Radka se ale ještě na chvíli zastaví. Trávník před chaloupkou se jako zázrakem změnil ve veliké bílé třpytící se království

klidu a míru. Dívce samy vstupují na mysl slova děkovné modlitby.

Když tu náhle, jako blesk, seskočí z nedalekého stromu veverka, proběhne se několikrát sem a tam a je po snovém tajemství. „Veverice jedna ošklivá! Takhle všechno pokazit!“ zlobí se v duchu Radka, ale pak se podívá pozorněji. Z drobných tlapek jí před očima vyvstává obraz Matky držící děťátko. Jak to dnes slyšela v kostele? Pán Ježíš se narodil pro všechny. Lidé kolem nás, kamarádi, učitelé, sourozenci a dokonce i rodiče ☺ se často chovají jinak, než bychom si přáli. Zas zažijeme chvíle radosti i bolesti. A to je dobře, to je Boží dar života.

Buďme tedy rádi a vděční, když nám příští rok do cesty nečekaně vběhne veverka a změni naše plány. Jen Pán Bůh ví, co je pro nás nejlepší, a my se celý život snažíme hledat a plnit Jeho vůli. Často překvapivě naruší naše „pevné jistoty“ a vyvede nás ze zaběhnutých kolejí – prostě nám dobrý nebeský Otec něco vyvede!

Tak ať zužitkujeme k dobrému všechny dary právě narozeného děťátka.

Marie Sojka Veselá

Pozn. red.: Vběhne-li nám do cesty Veronika Veverka Papoušková roz. Motáčková, je nám to ku prospěchu VŽDY! ☺

kteř bych mohla označit jako své přátele, i když si o sobě myslím, že lidi vyhledávám a cítím se mezi nimi opravdu dobře. O to víc si těch přátelství, která bych mohla spočítat na prstech jedné ruky, vážím. A pokud se mezi přátele vkřade větší než nutné množství humoru, pak je mi opravdu dobře. Myslím, že není důvod vyjít nutně s každým – o to teď neusiluji a nikdy jsem neusilovala. Ale když lidé v soukolí jakékoli zájmové skupiny nebo společenství fungují bez zádrhelů a s radostí, je třeba taková zázemí živit, protože jsou čím dál tím vzácnější.

• *Moc se mně líbí, jak často se jako rodina scházíte, i když je to asi stále obtížnější. Dnes je to spíše vzácností, že sourozenci stále drží tak pospolu.*

Čím víc se naše rodina rozrůstá a že se začíná rozrůstat vpravdě světelnou rychlostí, o to méně příležitostí teď k společným setkáním máme – respektive je potřeba je organizovat s předstihem a větší důkladností. O to raději ale jsem, že se nám společně scházet opravdu daří. Naposledy jsme se viděli všichni včera (7. prosince) při příležitosti oslav jednoho roku mojí neteře Apolenky. Přijela i sestra Miška z Německa se svým manželem a malou Emmičkou, u jednoho stolu se tedy sešla celá naše rodina. I Peťa s partnerkou Hankou, se kterými se tak často nevidíme, všechny babičky i dědové, teta a strýc – taťkův bratr s celou rodinou. Dohromady téměř dvacet lidí. A musím Ti říct jedno.

Vždycky jsme všichni strašně rádi z té společné vůle a následné radosti z těšení se jeden na druhého. Skoro bych řekla, že nejen že držíme stále pospolu, ale ten náš rodinný okruh rozšiřujeme. Já to tak cítím.

• *Vím, že bych Tě asi nezahledla klečet hodiny před svatostánkem, ale myslím, že máš k Bohu v mnohých ohledech blíže než já. Bůh totiž posuzuje víc naše skutky a vztahy k lidem kolem nás. Vždyť „... ne každý, kdo mi říká: Pane, Pane ... vejde do nebeského království.“ Velmi by mě zajímal Tvůj vztah k Tomu, jenž o sobě říká pouze a výstižně: „Jsem, který jsem“.*

Sojko, na tuto otázku bych Ti odpověděla ráda nejlíp, jak umím, ale on je komplikovaný každý lidský vztah a co teprve tento ☺. Nepřemýšlím o svojí víře jako o tradiční nebo netradiční. Přiznávám ale, že mojí víře je často lépe za zdmi kostela a ne v kleče před svatostánkem. Víš, – na jaře v údolí Chlévského potoka jsem viděla to, proč je toto místo cílem tolika turistů každý rok právě časně zjara. Kolem řeky lze v trávě vidět miliony a miliony bledulí. Tvoří obrovský souvislý koberec. Je to neskutečná nádhera. A právě momenty jako je tento, patří k těm, kdy v duchu klečím. Asi tak bych to uzavřela.

• *Moc děkuji za upřímnost. A děkuji i Dárci života, Tvým rodičům a sourozencům, neboť i díky jim jsi právě taková, jakou tě mám ráda.*

Rozhovor připravila Marie Sojka Veselá

světa. Snaha udržet alespoň zbylou část palestinských křesťanů v tomto prostředí je mimo jiné realizována výstavbou škol, které díky jejich kvalitě navštěvují nejen křesťanské, ale i muslimské děti. Přeskočme však politické podhoubí vnímané jako nepřátelství mezi židovským a muslimským náboženstvím a vraťme se k nejpodstatnějšímu, co město obsahuje, tedy k místu Ježíšova narození. Ulicemi nově zbudovaného města jsme vystoupali k chrámu Božího narození. Pětiletá byzantská bazilika přežila jako jediná nájezdy Peršanů, kteří v roce 614 vyplnili celou Palestinu a vypálili všechny chrámy. Ti, když dorazili k chrámu, uviděli na průčelí zobrazené tři pohanské krále klanějící se Ježíškovi, usoudili, že se jedná o jejich krále a jejich svatyni a chrám nezbořili.

V potměných prostorách baziliky jsme se zařadili do dvěstěmetrového osmistupu a obrnění napjatým očekáváním jsme se více jak dvě hodiny sunuli k místu Ježíšova narození. V jeskyni jsme se pokoušeli o soustředění k modlitbě za neustálého hluku a popohánění místními správci. Přesto, nebo možná právě proto, jsme vnímali slavnostní atmosféru tohoto místa vnitřně přibližující obraz chléva s Marií, Josefem a jesličkami, na nichž spočíval novorozenec – Ježíšek. Ve chvíli

narození se zjevil na nedaleké pastvině pastevcům anděl, ukazující jim cestu k místu Božího narození (Lk 2,15n). Dnes se v těchto místech nachází Pole pastýřů, kde jsme v sobotním poledni prožili druhou mši Národní poutě. Pod modrou oblohou prozařovanou sluncem sloužil mši svatou kardinál Dominik Duka spolu s ostatními biskupskými koncelebranty. „A slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“ Tato část Janova evangelia (1,1-18) nás opětovně utvrzovala o síle Božího slova. V závěru zpívala svatocecilská schola z Ústí nad Orlicí překrásnou píseň na text Václava Renče s hudbou Josefa Olejníka: „Od prahů lidských odehnaná, ve chlévě slehla chudá Panna. Maria Panna, svatá matka nejkrásnějšího pacholátka... Usmívala se v srdci žal. Ejhle, tu leží světa král!“ Krásná tečka za nepopsatelným zážitkem.

Prošli jsme (projeli) mnoho míst, dýchajících Kristovým pozemským životem. Starozákonní propojení od Abraháma až po novozákonní Kristovo nanebevstoupení, je prostoupeno celou Svatou zemí. Přejeme vám i sobě, v tomto čase Kristova znovuzrození, možnost návštěvy těchto míst, možnost fyzických i duchovních dotyků.

Vaši Hanka a Mirek Opatřilovi

Slovo nemocným

Kdo se poníží jako toto dítě, bude největším i v nebeském království.

Mt 18,4

Často se setkáváme s lidmi, kteří hovoří o tom, že nejsou spokojeni sami se sebou - se svým vzhledem, nadáním, postavením ve společnosti a s celou svojí osobností. Ve svém srdci touží po tom, aby byli úspěšnější, hezčí, bohatší a nadanější. Žádný z těchto lidí však nemůže svoji osobnost změnit podle svých představ, ale každý se musí umět přijmout takový, jaký je.

Každý člověk byl stvořen jako originál a každému Bůh svěřil poslání, které má na světě splnit a dal mu všechno, co člověk potřebuje, aby toho dosáhl. Pouze Bůh zná skutečnou situaci jednotlivých lidí a ví, jak využívají schopnosti, které mají. Žádný člověk není schopen objektivně posoudit život a jednání druhého člověka. Až jednou bude Bůh hodnotit život každého z nás, bude se ptát, jak jsme ho prožívali, jak jsme hospodařili s tím, co nám bylo svěřeno a jaký zisk přinášíme. On nás bude individuálně hodnotit podle toho, co každému z nás dal a ne podle toho, jak nás hodnotili lidé kolem nás. Jejich hodnocení má daleko do objektivity.

My se musíme naučit dívat se na sebe spravedlivě a uvědomovat si,

co jsme dostali, uvědomovat si svoje kladné stránky, které každý člověk má a využívat je co nejlépe. Musíme si být vědomi i svých slabostí, ale to nás nesmí naplňovat malomyslností, protože všichni lidé mají podobné nedostatky a musí umět s nimi žít. Máme mít snahu přijmout to, co nám bylo dáno, být s tím spokojeni a využívat všeho co nejlépe.

Kdyby Bůh chtěl, abychom byli jiní, mohl nám tyto jiné vlastnosti dát. On nám však ze svého rozhodnutí dal ty vlastnosti, které máme a jsou to právě ty, které potřebujeme, abychom byli schopni splnit to, co nám bylo svěřeno. Když přijmeme vlastnosti, které jsme dostali a budeme je dobře využívat, nebude v našem životě nic, na co bychom nestačili a budeme spokojeni se svými životními okolnostmi.

Nemáme důvod k tomu, abychom lidem kolem nás záviděli, že mají po přirozené stránce lepší podmínky a možnosti. Jistě je to spojeno s jinými problémy, které tito lidé mají a se kterými se musí vyrovnávat. Život žádného člověka není snadný a bez problémů. My však jsme jenom povrchní pozorovatelé druhých lidí a neznáme, co prožívají a s čím se musí vyrovnávat. Když postavíme svůj život na důvěře v Boží prozřetelnost a když budeme využívat to, co máme, prožijeme život spokojeně a úspěšně.

o. J. Šik

rozsáhlých znalostí pánů profesorů a docentů, ale dívka s Tvým temperamentem ono trochu „starogermánské“ prostředí nemohla pět let vydržet. Nebo by se naopak radikálně změnilo celé prostředí germanistiky, a tomu bych byla velmi ráda, vždyť většina profesorů tam přednáší už od těch 80. let. Kam tedy pak směřovaly tvé kroky? Jakou práci děláš a děláš ji ráda?

Ano – v tomto máš naprostou pravdu. K tomu není snad ani co dodat. Z vysoké školy jsem – z Tebou již zmíněných důvodů – odešla a šla pracovat do společnosti Ecolab jako zástup za mateřskou dovolenou, kde jsem strávila šest let. Nyní pracuji pro projekt rozvíjející respitní péči v náhradních rodinách prostřednictvím vzdělávání, poskytnutého díky fondům EU v rámci organizace Sdružení pěstounských rodin.

• *Nedávno jsme Tě zahlédli v televizi, jako jednu z těch, kdo se zúčastnili netradiční akce předčítání v menších prostorách pro zájemce z ulic Bratislavská, Francouzská a Cejl. Jaká to pro Tebe byla zkušenost?*

Ráda navštěvuji kulturní akce v Brně a jednou takovou, která mě zaujala, byla akce „Mikroměsto“ pořádaná Muzeem romské kultury. Byla to série literárních čtení, která nás zavedla na místa spojená s pozoruhodnou historií brněnského Cejlu a přilehlých ulic. Mohli jsme tak zažít pět zajímavých míst a zaposlouchat se do vybraných literárních děl. Z knih českých a slovenských autorů předčítaly

známé herecké osobnosti divadelní scény: Ivana Hloužková, Simona Peková, Martin Havelka, Martin Sláma a Pavel Zatloukal. Dostala jsem se tak na místa, kam bych sama určitě nezavítala a když hledali „obětního beránka“ pro pár slov od některého z návštěvníků do televize, řekla jsem, v čem vidím přínos této akce. Pak jsem byla ne o moc míň překvapená než vy, kteří jste mě viděli, když jsem se objevila v hlavním zpravodajství ČT 24.

• *Kterých vlastností si u lidí nejvíce vážíš a naopak, co Tě umí opravdu vytočit, co pokládáš v lidském charakteru za zásadně špatné?*

To je opravdu těžká otázka. Vážím si přímosti a jednoznačnosti. Je mi velmi sympatické, když se mnou lidé jednají na rovinu a říkají mi to, co si myslí a ne, co si myslí, že bych ráda slyšela. Jsem velkým zastáncem toho, říkat si i nepříjemné věci na rovinu a bez zaobalování. Rozčiluje mě, když poslední dobou na takových těch quasi kurzech, majících za účel povznést naše komunikativní dovednosti, posloucháme, že nejsou problémy, ale výzvy a že řešit konflikt přímo není ideální řešení, atd. To, že každý řeší věci svým osobitým způsobem, je přece strašně krásné a já se snažím pořád pracovat na tom, abych osobitost lidí přijímala a respektovala. A přiznávám, že i když to samé očekávám od ostatních vůči mně, mám s tím často problém. Dále si vážím přátelství. Nemám moc lidí,

svůj názor, který při jejím smyslu pro spravedlnost bývá často velmi výstižný. Má velký dar nedělat z věcí žádné velké problémy. Ale hlavně: má ráda lidi, nedělá mezi nimi rozdíl. Je vždy ochotna pomoci, aniž by si večer za to klepala na rameno – to jsem zas dnes udělala dobrých skutků ☺. Jana je prostě svá.

• *Ahoj Jano, můžeš nám o sobě něco říct? Začni třeba až dospíváním, i když Kantiléna je spjata už s Tvým dětstvím. Prostě začni, kde chceš, což bys učinila stejně i bez mé rady ☺.*

To bych mohla popsat několik stránek, ale jak jsi předaslala, samozřejmě je moje dospívání spojeno s mými pěti sourozenci a s mnoha zážitky, které spolu z dětství a dospívání máme. Jsme trochu netradiční rodina - všichni v rozpětí jen tří let a to vnímám jako velkou výhodu pro prožívání rodinných chvil. Když jsi ale narazila na Kantilénu – rodiče nás vždycky vedli k tomu, abychom ve svém volném čase měli jeden a více koníčků. Všichni jsme si doma rádi a často zpívali, a tak nikoho nepřekvapilo, když jsem ze svojí iniciativy začala navštěvovat brněnský mládežnický sbor při filharmonii Brno – Kantilénu. To jsem byla ve třetí třídě. Nakonec mě Kantiléna provázela až do dospělosti. A ve formě neskutečných přátelství mě provází vlastně i dnes.

• *Nikdy jsi neuvažovala o tom, věnovat se hudbě profesionálně?*

Uvažovala. Ale protože je mi velmi blízká hudba renesance a baroka, což je velice úzká profilace – ostatně v Kantiléně jsme se specializovali na renesanční polyfonie, které dodnes miluju – nedívala jsem se na studium staré hudby úplně reálně. Samozřejmě byly a jsou chvíle, kdy toho lituju, ale na druhou stranu je pro mě takto hudba koníčkem a odpadá pocit povinnosti a nucení se do jakéhokoli kontaktu s ní. Ono je studium na konzervatoři velmi úzce profilované, a tak bez jakékoliv snahy podceňovat tamní studium, jsem opravdu vděčná za možnost studovat na Klasickém osmiletém gymnáziu v Žabovřeskách – zaměřeném humanitně – povinné bylo např. sedmileté studium latiny a dva roky starořečtiny. Když bych se u tohoto – jsem přesvědčena, že klíčového období každého mladého člověka – zastavila, mohu bez jakékoliv nadsázky říct, že jsem poznala, co je to těšit se osm let každý den do školy a přijmout ji jako prostředí motivující a inspirující. Bylo to gymnázium, kde nás učili formulovat svůj názor, který byl vždy přijímán s naprostým respektem. Analyzovat, tvořit a sdílet myšlenky. Každému mladému člověku bych přála, aby mu škola přinesla alespoň tolik, co mně.

• *Vím, že máš velké nadání na jazyky, ale přesto se obávám, že katedra germanistiky, kde jsem od roku 1980 studovala i já, nebyla nejlepší volbou. Hluboce si vážím*

Vzpomínka

---

na děkana P. Františka Kulhánka

Byla sobota. Venku už bylo tma. Stolní lampa mi svítila na rozevřenou knihu. Někdo klepal na okno. Pootevřeným oknem mi číšník z hostince „U Pulců“ - byl přes ulici - vyřizoval, že telefonoval pan farář z Veverské Bítýšky, že zoufale shání varhaníka na nedělní mši svatou, na osmou, že jsem už jeho poslední naděje, abych přijel.

Už ráno v šest hodin jsem tedy vyrážel z Bystrce na kole, po silnici kolem přehrady a hradu Veveří. Tehdy bylo pro mne těch deset kilometrů do Bítýšky hračkou, jenomže u snídaně po první odehrané mši svaté jsem se dověděl, že má být odpoledne slavný pohřeb. Polila mě hrůza. Já měl všechny noty na Dies irae... In paradisum deducant te angeli a další žalmy na kůru bystrcké fary. Duchapřítomně jsem se rozhodl zajet pro ně a vrátit se včas na pohřeb, ale to znamenalo ujet během dopoledne dalších dvacet kilometrů. Snad signály ze svalů mě vnukly nápad, abych zašel za bratrancem, který měl motocykl. Zastihl jsem ho už u oběda. Rychle dojedl a nastartoval, takže jsem opět dorazil s náskokem před slavným pohřbem.

Asi potom veverský pan farář P. Jiří Bílek vyprávěl o mé obětavosti. Cítil jsem obdivné pohledy farníků při

pohřebním průvodu i po něm. Nadto jsem se dověděl, že v Bítýšce tráví své prázdniny rodina MUDr. Emila Weinbergera. Tehdy jsme si vyměnili jen pár zdvořilostních vět, ale o dalších nedělích už byly srdečnější, a tak jsem se ani nedivil, když mě poslední neděli svého pobytu ve Veverské Bítýšce pozvali na pouť na Vranov. Pan doktor měl wartburga, a tedy to bude snadné. Jen se povezu v autě. Pak na Vranově po modlitbě před Vranovskou Madonou jsem se dověděl, že „mě pan děkan od sv. Tomáše zve na oslavu ...“ už si nepamatuji čeho, ale byla slavnostní večere a velikánský dort, který udělala jeho sekretářka paní Jindra Jínová.

Vedle té sladké vzpomínky na dort mi nejvíce utkvělo v paměti přívětivé, otcovské přijetí pana děkana. Viděl mě po prvé. Možná četl v mé tváři něco z historie osamělého jezuitského novice, který měl režimem vypálený kádrový posudek „nepřítele socialismu“, jemuž se ze strachu vyhýbali jak spoluobčané v Bystrci, tak i spolužáci a bývalí přátelé. Ti při náhodném setkání v Brně raději přecházeli na druhý chodník. Snad, ale... spíše jistě, proto se mi otcovské přijetí pana děkana tak hluboko vrylo do paměti. Setkal jsem se s někým, kdo neměl ze mne strach, kdo si mě vážil, ba kdo si považoval za čest, že mě poznal.

Začal jsem chodit do chorálu, pravidelně dvakrát týdně na zkoušky a v neděli na osmou chorální

mši svatou. Najednou jsem měl kolem sebe hrst sympatických osob, s nimiž jsem mohl veřejně oslavovat Boha zpěvem chorálu, hovořit o teologii, filozofii i umění před i po zkouškách, kteří se mnou veřejně hovořili i před kostelem sv. Tomáše, navzdory několika špiclům, kteří nás sledovali. Se mnou pak jeden jezdil v tramvaji až do Bystrce. Asi to bylo pro režim a jeho nohsledy moc, a tak zasáhl církevní tajemník a zakázal chorál. Pan děkan se však nedal zastrašit. Nejprve vyjednával, abychom aspoň na velké svátky - Velikonoce, Vánoce - mohli zpívat, ale pak vymyslel jak nás zařadit do asistence při obřadech. Už to, že jsem se mohl obléci do taláru a vzít si rochetu při chorálu, bylo pro mne náramnou posilou. – Proč? Sotva nás v oné bartolomějské noci z 13. na 14. dubna 1950 zatkli, hned nás nutili odložit taláry a chodit v civilních šatech. Od té doby až dodnes mám nepřekonatelný odpor nosit kravatu.

Pan děkan tehdy vymyslel při slavné mši svaté funkci jáhna a podjáhna „ad honorem“, tedy bez svěcení, ale oblečení do dalmatiky jako řádní jáhnové a podjáhnové - ty dělali při mši svaté kaplani. Dodnes mám živě v paměti jak probíhala mše svatá za tak slavné asistence a já tam mohl být v dalmatice, krajkové albě, i když jsem pouze seděl na „sedes“ nebo stál - vedle celebranta. A u oltáře jsem pak stál vedle jáhna – kaplana. Možná vás napadne, že je to maličkost, ale pro mne to tehdy

byla náramná posila pro zachování řeholního a kněžského povolání.

Naše poslední setkání bylo v sakristii u sv. Tomáše. Autobus do Vídně v září 1968 odjížděl až před jedenáctou, a tak jsem ještě, jako normálně, přišel zpívat chorál. Po mši svaté jsem zašel za panem děkanem se rozloučit, ale to jsem nechtěl prozradit. A tak jsem předstíral mimořádnou srdečnost a chtěl mu podat ruku a doprovodit to obvyklým „S Pánem Bohem“ - to ale nebývalo zvykem. Pan děkan sice zvedl obočí, ale brzo mu přešel po tváři naznačený úsměv; něco jako „já vím... rozumím“. Stačil jsem se ještě zmotat na oznámení, že jedu do Salzburgu na výstavu, kde má Ludvík Kolek několik svých děl. Na tváři pana děkana se objevil údiv, úsměv a možná i celá ošatka obdivu. Tušil, nebo věděl, že zůstanu v Rakousku. Zvedal ruku k udělení požehnání, ale tu se přibližoval nějaký jiný choralista, a tak jeho ruka či lépe řečeno palec uvízl za knoflíkem kleriky.

Tehdy jsem nevěděl, že to bude naše poslední setkání. Odjížděl jsem s úmyslem se do ČSSR nevrátit, dokončit v cizině studia teologie a stát se konečně členem jezuitského řádu. A když jsem pak po 22 letech přijel do Brna, pan děkan už byl povolán ke stolu Pána, aby dostal zaslouženou odměnu jako věrný služebník.

*Řím Obrácení sv. Pavla, 21. 1. 2012
P. Josef Kolářek, S.J.*

Doplnění. V minulém čísle se nám omylem vytratila následující pasáž. Omlouváme se autorovi a zařazujeme dodatečně:

Po smrti děkana Kulhánka byl do července 1990 farářem u sv. Tomáše P. RNDr. Karel Předešlý, do roku 1993 P. Pavel Posád (ten přijal biskupské svěcení 28. 2. 2004), do roku 1997 P. Jiří Kaňa a od 1. 8. 1997 do 31. 8. 2013 byl farářem u sv. Tomáše P. Petr Vrbacký. Od měsíce září 2013 je naším farářem mons. Dr. P. Jan Mráz. Ten působil jako kaplan u sv. Tomáše, na začátku 90. let byl poslán studovat církevní právo na Papežskou lateránskou univerzitu, kde získal titul licenciáta kanonického práva. V letech 1995-1998 působil jako spirituál v Papežské koleji Nepomucenum v Římě, od roku 1998 byl jejím rektorem.

PhDr Jan Weinberger

Rozhovor s Janou Opatřilovou

• *Manžele Opatřilovy myslím našim farníkům představovat nemusíme. Chcete-li někdo vědět, jaké to je vychovávat šest pubertáků naráz, jistě se jich můžete zeptat, věřím, že si na Vás rádi udělají čas.*

Dnes bych ráda mluvila o jejich dětech, tak jak jsem je poznala já, tak jak je mám ráda.

Štíhlá dlouhovlasá Marcela, velmi zodpovědná inženýrka ekonomie je teď na mateřské s roční dcerkou Apolenkou. Dál je to vždy rozesmátá Míša. Co ji znám, tak většinou s nějakým špuntem na klíně (mám na mysli samozřejmě dítě ☺). Nevím, zda se bude moci věnovat své aprobaci – učitelka na prvním stupni ZŠ, neboť se s manželem Falkem a dcerkou Emmičkou přestěhovali do Německa (mimočodem Emmička brzy čeká brášku nebo sestřičku). Slávek, oblíbenec našeho bývalého pana faráře, který přátelskými zápasy s Honzou Lorenzem, tehdejšími kostelníkem, oživoval někdy snad trochu jednotvárnou ministrantskou službu – zápasil pochopitelně Slávek, nikoli pan farář, jak by snad mohlo z věty vyplynout ☺. Nyní Slávek zápasí s krůtami ve firmě Zelenka s.r.o. a spolu se ženou Světlankou vychovávají malinkou Marušku (to bude asi zápas nejtěžší ☺).

Petra znali ministranti pod přezdívkou „Doktor“. Drobná Evička dobře ví, že když jí bude úzko, může přijít domů, kde má svůj pokojík a kde bude vždy přijata s láskou.

Se svými otázkami se však obracím na Janu. Štíhlá blondýnka s velkýma očima, vždy vkusně oblečena, by na první pohled mohla navodit dojem nějaké „Barbie“. Ale již druhý pohled by případnému „Kenovi“ otevřel oči, a to hodně do široka! Neboť Jana má v sobě tolik energie, smyslu pro humor, přímosti – bez zaváhání řekne